

God verlaat zijn kinderen niet

EEN KERSTVERHAAL

door

J. C. LUITINGH.

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

God verlaat zijn kinderen niet

EEN KERSTVERHAAL

DOOR

J. C. LUITINGH

VIERDE DRUK

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

»Eere zij God in de hoogste hemelen en vrede op aarde, in de menschen een welbehagen.« Zoo klonk der Engelen lied in Bethlehems velden.

Reeds negentien eeuwen zijn er voorbijgesneld sedert die heilige Godsgezanten deze tonen deden ruïschen langs de wolken ; reeds negentienhonderd en meer malen hebben deze woorden den tekst van het kerstevangelie uitgemaakt ; reeds ontelbare malen zijn zij overpeinsd door den aardbewoner, om er troost uit te putten voor zijn vermoeide en belaste ziel, en nog is het steeds hetzelfde lied, dat de evangelieprediking op het kerstfeest zoo heerlijk maakt. En toch, hoevelen leven er nog op deze aarde onder degenen, die gedoopt zijn in den driemaal heiligen Naam van God ; die God niet eeren, maar leven, alsof er geen God in den hemel leeft, die hun eens rekenschap zal vragen van hun doen en laten.

»Vrede op aarde« zongen de engelen, en helaas! hoeveel onvrede heerscht er nog in de wereld; hoeveel twist en tweedracht wordt er nog gevonden in de huisgezinnen, tusschen broeders en zusters van hetzelfde gezin; hoe weinig vrede woont er nog in de harten, omdat de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, niet gekend wordt.

En toch, hoewel de tijd nog veraf schijnt te zijn, dat de gansche aarde, dat alles, wat adem heeft, den Heere looft, toch wordt het engelenlied op elk kerstfeest niet tevergeefs in herinnering gebracht, en maakt het niet zonder vrucht het onderwerp der evangelieprediking uit; want telkens worden er, ook op het geboortefeest van den Heiland, toegebracht tot de gemeente, die zalig wordt. Dit zal ons ook blijken uit het volgende verhaal, dat een geschiedenis ten grondslag heeft.

In de dorpskerk te A. zaten op een avond vóór het kerstfeest een drietal personen kaart te spelen, terwijl ieder een glas jenever voor zich had staan.

Reeds meer dan twee uren had het spel geduurd, en gedurende dien tijd had de waard de ledige glaasjes een en andermaal gevuld, zoodat de spelers, en door het spel en door den drank, zeer opgewonden waren geworden.

Eindelijk zeide Hein Kregel, de smid van het

dorp, terwijl hij een kaart op de tafel wierp: »Dat is mijn laatste troef!«

»En daarmee hebt ge het spel verloren,« hernam de molenaar Tiemen Barends, »want met deze kaart is het spel mijn,« en ook hij wierp zijn laatste kaart op tafel.

»Mis, man,« vervolgde bakker Smit, »ik ben u met schoppenaas de baas af.«

»Gij zijt altijd de baas,« hernam Kregel, »maar dat komt, omdat je een ander in zijn kaart loert.«

»Dat is« en nu ontstond er een hevige woordenwisseling, die tot dadelijkheden zou overgeslagen zijn, indien er niet een rijtuig voor de deur had stilgehouden, en kort daarop iemand de gelagkamer was ingetreden, die aller aandacht trok, omdat hij een vreemdeling was met een deftig voorkomen.

De vreemdeling had nog iets gehoord van den twist, en daarom wendde hij zich tot het drietal zeggende:

»Ook hier geen vrede op aarde; doch hoe kan er bij kaartspel en sterken drank ook vrede wonen! Vrienden, weet ge wel, dat het morgen kerstfeest is, en de engelen eenmaal in Bethlehems velden zongen: »Eere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de menschen een welbehagen?« Hoe kan God geëerd worden door u, als gij u

door spel en drank verhit ; hoe kan de vrede in uwe harten wonen, als gij u zoo vergeet ; hoe kan God zoo in u een welbehagen hebben ?«

Bakker Smit wilde er een onheusch bescheid op geven ; doch hij hield zijn woorden in, omdat de waard juist de gelagkamer intrad, en den vreemdeling zeer onderdanig vroeg : »Of mijnheer niet in een andere kamer wilde vertoeven, totdat de paarden uitgerust waren ?«

»Neen vriend,« was het antwoord, »ik moet even bij den burgemeester wezen. Zorg intusschen, dat de paarden goed verzorgd worden en geef den koetsier een flink avondmaal.«

»Om u te dienen,« antwoordde de waard, terwijl hij zich boog als een knipmes.

»En gij, mijn vrienden,« zeide de vreemdeling, zich tot het drietal spelers wendende, »gij zult misschien denken : wat bemoeit zich een vreemde met onze zaken ? Doch ik weet, dat gij een onsterfelijke ziel hebt, die gij op 't spel zet. Als gij zoo voortgaat, zult gij allen eenmaal uw laatste troef gespeeld hebben, dan komt de dood en daarna het oordeel. Als gij zoo voortgaat, zult gij geen vrede hebben, ook niet op uw sterfbed, en dan zal uw lot vreeselijk zijn. Daarom laat het dezen avond de laatste maal geweest zijn, dat gij den tijd, dien God u ter uwer voorbereiding voor de

eeuwigheid gegeven heeft, op deze wijze doorbrengt. Als gij vrouw en kinderen hebt, zoekt dan bij uw gezin, wat spel en drank u niet kunnen geven. Als gij een gezin hebt, zijt gij geroepen om priesters in uw huis te zijn, de uwen voor te gaan, en hen te leiden op den weg ten goede. God zal de zielen der uwen eens van uw hand eischen, als zij door uw voorbeeld op den verkeerden weg geraakt zijn. Hoe zult gij heden avond met uw gezin de knieën kunnen buigen, den Heere om bewaring smeeken, en Hem om een kerstzegen bidden, als gij door den drank opgewonden zijt? Als vriend raad ik u: gaat naar huis, leest uw bijbel, leest dien met uw gezin, en bidt God om zijn Heiligen Geest, opdat zijn vrede in uw harten wonen, en Hij u een kerstzegen geven kan.«

De bevelende en toch vriendelijke toon, waarop de vreemdeling tot hen sprak, de ernst zijner woorden en het ontzag, dat hij hen onwillekeurig inboezemde, waren oorzaak, dat de drie mannen eerst verlegen stonden, niet wisten, wat te zeggen, en eindelijk stil afdropen, een ieder naar zijn huis.

Hein Kregel inzonderheid scheen het meest door de woorden des vreemdelings getroffen; want hij moest het erkennen: vrede had hij niet. Hij werkte van den vroegen morgen tot den laten avond, verdiende een goed stuk brood, en toch ging hij hard

achteruit; want de drank verslond een gedeelte zijner zuurverdiende penningen, en meer dan eens verloor hij in een paar uur bij het spel, wat hij in dagen verdiend had.

In het naar huis gaan dacht hij na over hetgeen de vreemdeling gezegd had. Inzonderheid hadden hem de woorden getroffen: »gij zijt geroepen priesters in uw huis te zijn,« en: »God zal de zielen der uwen van uw hand eischen.« Hij herinnerde zich, hoe diezelfde woorden hem door zijn leeraar waren toegevoegd, toen hij zijn huwelijk kerkelijk liet inzegenen; maar hij had ze niet opgevolgd, hij was tot hiertoe geen priester in zijn huis geweest; hij had de zijnen niet geleid op den rechten weg, maar had hun een slecht voorbeeld gegeven. Daardoor, hij moest het nu erkennen, was er geen vrede in zijn hart en in zijn huis; maar zijn gemoed was vervuld met onvrede, en twist en tweedracht heerschten in zijn woning.

»Gaat naar huis, en bidt God met uw gezin om een kerstzegen,« had de vreemdeling gezegd; maar hoe was dat mogelijk, nu hij tehuis kwam, zonder geld om voor zich en de zijnen brood te koopen; want het geld, dat hij dien dag verdiend had, was door spel en drank verloren gegaan.

Als hij nu tehuis kwam, en geen geld mede-

bracht, zou zijn vrouw, zooals zij gewoonlijk deed, hem met verwijtingen overladen; hoe kon hij dan vrede houden?

«Ook hier geen vrede op aarde,» had de vreemdeling gezegd, »want hoe kan vrede wonen, waar hoofd en hart door spel en drank verhit zijn?» Ja, hij erkende het, de man had gelijk. Maar hoe zich nu uit dien toestand te redden? Hij had gehoopt door het spel eenig geld te zullen winnen, bij hetgeen hij dien dag verdiend had, om dan met vrouw en kinderen een goed kerstmaal te hebben. En nu, nu had hij alles verloren, en kon hij zijn vrouw zelfs geen geld geven, om brood te koopen. Hoe kon daarbij de vrede in huis bewaard blijven? Met deze en andere gedachten vervuld, sloeg Hein Kregel den weg naar zijn woning in; doch hoe nader hij bij huis kwam, hoe meer hij er tegen opzag zijn huis binnen te treden.

Toch was het meer gebeurd, dat Kregel zoo zonder geld was tehuis gekomen, en als zijn vrouw hem dan met verwijtingen overlaadde, was hij er boos tegen in geworden, en het einde was steeds een hevige woordenwisseling geweest, waarbij het zelfs niet eens altijd bleef. Nu echter zou hij niet in staat zijn om er iets tegen te zeggen, als zijn vrouw hem weder beschuldigen

zoude ; want zijn geweten deed het evenzeer, en getuigde tegen hem.

Hoe nader hij bij zijn woning kwam, hoe langzamer hij liep ; hoe meer zijn geweten hem beschuldigde, hoe trager zijn gang werd. Eindelijk zuchtte hij, en het was de eerste bede, die hij sedert jaren opzond : »Och, Heere, vergeef mij mijn zonden, en geef, dat er vrede in mijn hart, en vrede in mijn woning heersche.«

In de nabijheid van zijn huis gekomen, stond hij eensklaps verwonderd stil ; want hij zag vuur en licht in de smidse, en een paard in den hoefstal. Nieuwsgierig naar wat er gaande was, verhaastte hij zijn schreden, en nauwelijks was hij de smidse ingetreden, of hij hoorde zijn vrouw zeggen :

«Daar heb je waarlijk mijn man ; je hebt dan toch wel gelijk gehad.«

»Ja, dat wist ik ook wel,« was het antwoord van den koetsier des vreemdelings, en zich tot den verbaasden Kregel wendende, zeide hij : »Ik heb uw vrouw gelast, maar wat vuur aan te maken, want gij zoudt wel spoedig tehuis komen. Uw vrouw verwachtte u nog lang niet ; maar nu ziet ze toch, dat zij zich bedrogen heeft.«

Besla nu maar spoedig het paard,« vervolgde hij, »want wij moeten weldra vertrekken.«

Terwijl de smid hiermede bezig was, vertelde

de koetsier, dat zijn heer hem, in bijzijn van den logementhouder, gelast had het paard te laten beslaan; waarop de waard gezegd had, dat de smid zich in de gelagkamer bevond, en zich niet naar huis zou begeven, voor hij halfdronken was. Zijn heer had daarop geantwoord, dat hij met Gods hulp dan den smid naar huis zou zenden, »en daarom kon ik tot uw vrouw zeggen,« zeide de koetsier, »dat ge spoedig tehuis zoudt komen; want mijnheer is geen man, dien men wederstaan kan, voornamelijk daar hij zulk een goed Helper heeft. Hij is wel wat zonderling; doch hij meent, wat hij zegt, en is een vroom man, die de daad bij het woord voegt.«

Toen het paard beslagen was, drukte de knecht den smid een rijksdaalder in de hand, terwijl hij zeide: »Hetgeen er te veel is, heeft mijnheer gezegd, moogt ge behouden, opdat het u en uw gezin morgen op het Kerstfeest aan niets zal ontbreken, en nu wensch ik u een gezegend feest.«

Nog altijd stond Kregel in de smidse den knecht met het paard na te turen, ofschoon hij, wegens de duisternis, die buiten heerschte, niets zag. Nog altijd dacht hij na over den zonderlingen vreemdeling en diens woorden; want ze hadden zijn gemoed week gemaakt, en zijn geweten wakker geschud, terwijl de rijksdaalder hem veel goed kon

doen maken voor vrouw en kinderen. Of liever, de Heilige Geest werkte in het hart van den zondaar, die eindelijk tot het besluit kwam, om, in de kracht des Heeren, de herberg niet meer te bezoeken, en geen kaarten meer ter hand te nemen.

Daarop trad hij het woonvertrek binnen, en zette zich in stil gepeins bij den haard neder.

Zijn vrouw, die nergens van wist, begreep van de geheele toedracht der zaak niets, en verwonderde zich zeer, dat haar man zoo stil ter neder zat. Zij durfde hem in zijn overpeinzingen niet storen, uit vrees, dat hij tegen haar zou uitvallen; doch hare verbazing klom ten top, toen Kregel opstond, en met tranen in de oogen haar vergeving vroeg, omdat hij tot hiertoe zoo slecht voor haar en de kinderen gezorgd had; omdat hij geen priester in zijn huis was geweest; maar eer het tegendeel. Toen hij haar daarop plechtig beloofde, dat het voortaan anders zou zijn; toen hij bevestigde in de kracht des Heeren zich te hebben voorgenomen geen drank meer te gebruiken; toen hij haar daarop den rijksdaalder gaf, zeggende: »zorg nu morgen voor een goed maal op het Kerstfeest,« en toen hij zijn belofte met een kus bezegelde, wisten de kinderen niet wat zij zagen, en klaptten van blijdschap in de handen.

Maar nog meer werden zij verbaasd, toen de

vader hen vriendelijk uitnoodigde bij hem te komen, terwijl de moeder uit was, om hare inkoopen te doen. Zij geloofden hun ooren haast niet, toen Kregel hun zeide, dat hij voortaan hen en moeder zou liefhebben, en 's avonds bij hen zou blijven; want dat was voor hen iets buitengewoons, daar zij meer gewoon waren aan een ruwe bejegening, aan schelden en vloeken, dan aan goede woorden.

En toen moeder daarop terugkwam en het avondmaal gereed maakte, terwijl vader met hen speelde, en hun allerlei vriendelijke woordjes toevoegde, wisten de kinderen niet, in welke wereld zij verkeerden.

Hun verbazing klom echter den volgenden morgen ten top. Des avonds, eer hij zich ter ruste begaf, was Kregel naar de smidse gegaan. Wat daar in de eenzaamheid tusschen God en zijn ziel is voorgevallen, kunnen wij niet beschrijven; maar zeker is het, dat er blijdschap was onder de engelen Gods, omdat een broeder op aarde werd geboren, en zij zullen zeker ook in dezen kerstnacht herhaald hebben: »Eere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de menschen een welbehagen.«

De verbazing van vrouw en kinderen was groot, toen Kregel op den Kerstmorgen, éér hij ging ontbijten, het hoofd ontblootte, de handen vouwde, de

oogen sloot, en sprak: »Och, Heere! geef ons uwen zegen; geef ons uwen vrede; en vergeef ons onze zonden om Jezus' wille, amen!«

Het was een kort gebed, dat wel hortend en stootend werd uitgesproken, maar toch uit het hart vloeide van een berouwhebbend zondaar; het was het eerste gebed, dat Kregel overluid had uitgesproken, en zeker had het hem meer moeite en inspanning gekost, om het voort te brengen, dan het smeden van menig stuk ijzer; want het zweet gutste hem langs de slapen. Doch het was de aanvang van een nieuw leven, een leven voor den Heere, dat hem veel strijd en lijden zou kosten, maar ook getuigen zou van menige overwinning en heerlijke uitredding.

Kregel gevoelde zich verlicht en gelukkig, toen hij zich voor het eerst priester in zijn huis betoond had, hoewel hij bij den aanvang niet gedacht had, dat het met zooveel moeite en inwendigen strijd zou gepaard gaan. Het dankgebed na het eten ging reeds iets beter, ofschoon hij nog altijd niet de rechte woorden wist te kiezen, en daarom eindigde hij met de goede bede: »Heere, leer ons bidden!«

Die kerstmorgen bracht het gezin in een gelukkige stemming en voor het eerst sedert jaren ont-sloot Kregel Gods Woord, om het Kerstevangelie te lezen; doch toen hij aan den engelenzang kwam,

stokte zijn stem, en met moeite bracht hij uit : »Eere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de menschen een welbehagen.«

Vroeger had hij dit meer gelezen : doch nu begreep hij den zin dier heilige woorden, en tranen van lof en dank vloeiden langs zijn wangen. Kon hij zoeven slechts zuchtend bidden, nu begon er een danktoon uit zijn ziel op te stijgen, om daaraan de bede te paren : »Och, Heere ! leer ons U te eeren ; geef ons uwen vrede ; heb ook in ons een welbehagen. :

Het was andermaal kerstfeest. Tusschen dit en het hier boven verhaalde waren intusschen eenige jaren verlopen. De rijke heer Van der Hool had zich des morgens naar de kerk begeven, waar de prediker zijn hoorders bepaald had bij het groote Godsgeschenk, het kindeke Jezus, en de groote blijdschap, welke zijn verschijning teweeggebracht had in de harten dergenen, die Hem als hun Heer en Zaligmaker hadden aangenomen ; maar ook had hij hen gewezen op de dure verplichting dergenen, die zich in Hem verblijden, om die groote blijdschap te verkondigen aan allen, die haar nog niet kennen. Hij wees er o.a. op, hoe goed het was, om op het geboortefeest des Heilands

blijdschap te wekken in de harten der kinderen en der armen naar de wereld, ook door stoffelijke gaven, om ze zoo te leiden tot den Zaligmaker, die geestelijke en stoffelijke zegeningen uitdeelt aan allen, die uit behoefte des harten en in ootmoed tot Hem komen. Den heer Van der Hool, die in het dorp en in den omtrek bekend stond als een oprecht Christen, die niet alleen een hoorder, maar ook een dader des Woords was, scheen het toe, alsof de Heere hem met deze prediking iets bijzonders te zeggen had. Hij was gewoon de arme dorpskinderen des avonds bij zich aan huis te noodigen, hun de Kerstgeschiedenis te vertellen en hen te onthalen. Hij deed dit ook nu; doch was daarmede thans niet bevredigd. Het was hem, alsof de Heere hem daarenboven nog iets te zeggen en op te dragen had; doch hij wist niet wat. Toen hij zich aan den avond van dien eersten kerstdag zou ter ruste leggen, bad hij den Heere hem duidelijk te doen zien, wat hij doen moest, en, zoo één zijner kinderen in nood verkeerde, hem aan te wijzen, waar hij helpen kon.

Daarop begaf hij zich te bed; doch hoe hij zich keerde en wendde op zijn legerstede, de slaap week verre van hem. Vergeefs was het, dat hij de oogen look; geen klokkeslag ontging hem; geen tikken van den houtworm, geen knabbelen

van de schuwe muis bleef hem gespaard ; de woorden van den prediker hielden steeds zijn geest wakker. Telkens was het hem, alsof een stem hem toefluisterde : »Sta op, en help een mijner kinderen.« Nog meende hij, dat het slechts een spel zijner verbeelding was, en weder wendde hij zich om op zijn leger, om te trachten in te slapen ; maar ook weder tevergeefs. Daar sloeg de klok twee uur, en nog had hij geen oog geloken. Weer keerde hij zich om, en viel eindelijk in een korte sluimering, waaruit hij met schrik ontwaakte ; want hij zag een man voor zich staan, die hem smeekend om redding vroeg.

Dadelijk sprong hij op ; doch het was duister in de kamer, en toen hij licht had ontstoken, ontwaarde hij natuurlijk niemand. Toch had hij duidelijk den man gezien, en zijn gelaatstrekken kwamen hem zelfs bekend voor, ofschoon hij zich niet kon herinneren, waar hij hem ontmoet had. Intusschen hadden de droom en dat gezicht een diepen indruk op hem gemaakt, en meende hij er duidelijk uit te bemerken, dat er ergens iemand in nood verkeerde, en de Heere hem riep, om daarin te voorzien. Zijn besluit was dan ook genomen : hij zou helpen ; maar waar en wie ? Dit wilde hij aan God overlaten, en zich daarom slechts aan Zijn leiding overgeven. Een en andermaal

trok hij aan de kamerschel, tot de huisknecht verscheen, die vroeg of mijnheer iets verlangde.

»Ja, roep den koetsier en laat hem dadelijk inspannen.«

»Maar mijnheer !« waagde de knecht te zeggen, »het is pas vier uur.«

»Dat weet ik,« was het wederwoord, »doe gij slechts, wat ik u zeg.«

»Weer een van die zonderlinge buien van mijnheer,« bromde de knecht, terwijl hij heenging om den koetsier te wekken. Deze was weinig ingenomen met het bevel, om midden in den nacht op te staan en in te spannen; doch hij kende zijn heer en wist, dat deze op een eens genomen besluit niet terugkwam, waarom hij gemelijk gehoorzaamde. Toen het rijtuig gereed was, en de heer Van der Hool had plaats genomen, vroeg de koetsier : »Mijnheer, waar moet ik heenrijden?«

Dat wist mijnheer zelf niet, en daarom antwoordde hij : »Laat de paarden maar loopen, waar de Heerc ze leiden zal.«

»Mijnheer is zeker van zijn verstand beroofd,« dacht de koetsier, »een mooie gelegenheid, om midden in den winter in het holle van den nacht een rijtoertje te maken; gelukkig, dat het niet streng koud is.«

En zich in zijn dikke pelsjas wikkeland, legde

hij de zwcep over de paarden, en voort ging het in gestadigen draf.

»Het zal mij benieuwen, waar wij te land zullen komen,« dacht de koetsier, »als God de paarden moet leiden, heb ik ze slechts in 't spoor te houden.«

Het was een heerlijke winternacht; de maan scheen helder aan den hemel en de sterren fonkelden aan het firmament. De heer Van der Hool zat in het dichte rijtuig met een reisdeken om zich heengeslagen; doch het duurde niet lang of de slaap, dien hij op zijn legerstede niet vatten kon, overmande hem, en hij viel in een vaste sluimering.

Intusschen ging het rijtuig voort, immer voort, terwijl de koetsier dacht: »Als de paarden moe worden, zullen ze vanzelf wel ophouden.«

Reeds twee uren hadden zij geloopt, en nog immer schenen de dieren, als door een onzichtbare hand voortgeleid, hun weg te weten, want steeds ging het in een gestadigen draf voorwaarts.

Nu echter begon het sterk te sneeuwen, zoodat de paarden een zwaren trek kregen, en het rijtuig langzamer zich voortbewoog. Toch schenen de dieren van geen ophouden te weten, en gingen ze immer voort.

Eindelijk, het was omstreeks zeven uur in den

morgen, bereikten zij een dorp, en nauwelijks waren zij de dorpsstraat ingereden of : krik, krak ! daar brak een wiel van het rijtuig en de paarden stonden stil.

De heer Van der Hool werd door den schok uit zijn slaap opgeschrikt, en wreef zich de oogen uit, toen de koetsier het portier van het rijtuig opende, en tot hem zeide :

»Mijnheer ! het wiel is stuk ; wat moeten wij nu beginnen ?«

»Naar den smid gaan, en zien of hij het verhelpen kan,« was het antwoord, »ik zal intusschen de paarden uitspannen. Maar,« vervolgde hij, »waar zijn wij ?«

»Ik weet het niet,« was het antwoord, »maar ik geloof in A.«

»Nu, ga maar eens zien, of gij een smid kunt vinden ; wacht, daar zie ik een hoefstal, wij zijn er vlak bij.«

De koetsier trad op de woning van den smid toe, deed de deur open, doch bleef onwillekeurig staan. Daar zag hij door een klein raam in de binnenkamer den smid geknield met zijn vrouw en kinderen, terwijl hij hem ernstig den Heere hoorde smeeken om redding uit den nood, waarin hij zich bevond, opdat de vijanden over hem niet mochten zegevieren.

Stil sloop de koetsier weder het huis uit; en toen hij bij zijn heer terugkwam, zeide hij: »Mijnheer, ik durf den man niet storen, want hij is in ernstig gebed, en schijnt zich in grooten nood te bevinden.«

»God zij geloofd!« zeide de heer Van der Hool, »want dan zijn wij, waar wij wezen moeten. Zorg gij nu maar voor de paarden, dan zal ik wel voor het rijtuig zorgen.« Daarop begaf hij zich zelf naar den smid. Nauwelijks bevond hij zich in diens woning, of hij zag den man voor zich staan, dien hij in den droom gezien had.

Deze stond niet weinig verbaasd te kijken, toen hij in den vroegen morgen een heer, met een prachtige, bonten jas gekleed, voor zich zag. Zijn verbazing klom ten top, toen deze tot hem zeide: »Goede vriend, gij schijnt u in grooten nood te bevinden; wees goedsmoeds, God zendt mij tot u; vertel mij slechts, wat u deert. Maar,« vervolgde hij, »ik heb u meer gezien; doch ik weet niet wanneer.«

»Ja,« hernam de smid, »ik herken mijnheer ook, want ik heb naast God veel aan u te danken.«

Nadat hij den heer Van der Hool een stoel had aangeboden, vervolgde hij: »U zal zich zeker wel een ontmoeting herinneren, die hier voor vijf jaren plaats had. Ik zat met een paar vrienden, die later

vijanden bleken te zijn, in het dorpslogement kaart te spelen en sterken drank te drinken. Toen het spel uit was, kregen wij ruzie, die op het punt stond op een vechtpartij uit te loopen, toen U de gelagkamer binnentrad, en tot ons zeide: »Ook hier geen vrede op aarde.« Wat U meer zeide, staat mij nog levendig voor den geest; doch genoeg, uw woorden waren het, die mij deden nadenken, want ik had geen vrede. Toen ik daarop thuis kwam, en uw paard had beslagen, waarvoor uw knecht mij een goede belooning gaf, was ik geheel verslagen; want ik bevond mij evenals nu in grooten nood. Uw woorden en uw weldaden brachten mij op de knieën, en, in het kort, ik zocht en vond genade en vrede bij God. Wat ik toen ondervond kan ik met geen pen beschrijven, en onder geen bewoordingen brengen; want een vrede en een blijdschap, die alle verstand te boven gaat, vervulden mijn ziel. Maar nu kon en mocht ik niet langer kaartspelen en sterken drank drinken. Ik had op dien bewusten avond voor het laatst kaart gespeeld, en de herberg bezocht. Mijn kameraden daarentegen lachten mij uit; deden al het mogelijke om mij van den goeden weg weder af te brengen, en toen zij zagen, dat ik bleef volhouden met weigeren, ontstak hun toorn tegen mij, en verkeerden zij in groote vijanden. Nu trachtten zij

door laster en logen mij zooveel mogelijk te bena-
deelen, en het gelukte hun maar al te zeer.

»Een hunner, bakker Smit, was ik een som gelds
schuldig, die hij mij kwijt wilde schelden, als ik
tot het oude leven terugkeerde; doch die hij bij
mijne weigering dadelijk opeischte. Ik was niet in
staat te betalen, en bood hem daarom hypotheek
op mijn huis aan. In het eerst weigerde hij; doch
van mijn nood partij trekkende, vroeg hij eindelijk
een hoogen interest. Ik moest toegeven, want ik
bevond mij in zijn macht. Ik deed al het mogelijke
om de rente getrouw te betalen, en werkte vlijtig.
Ik was nu zoo gelukkig, want er was vrede in
mijn gezin, en ik ondervond de heerlijke nabijheid
des Heeren. Doch mijn vijanden zaten niet stil.
Nu ik, zooals men zeide, fijn geworden was, keer-
den de meeste dorpsbewoners zich tegen mij, en
met alle inspanning was ik niet langer in staat
den interest te betalen, en kon ik nauwelijks werk
genoeg krijgen, om in de hoogst noodige behoeften
van mijn gezin te voorzien.

»Nu heeft bakker Smit mij de hypotheek opge-
zegd, en als ik heden niet betaal, zal morgen alles
ten verkoop worden opgeschreven, en wat moet
ik dan beginnen? In dien nood hebben we onze
knieën gebogen, en den Heere om uitkomst ge-
smeekt.«

»En God heeft mij gezonden, om u te hulp te komen,« hernam de heer Van der Hool, »wees verder onbekommerd, de Heere zal alles welmaken. Ik blijf dezen morgen in het dorp, en nu moet gij van middag het rijtuig even in orde brengen; er is gelukkig niet veel aan stuk. En wat de hypotheek betreft, die zal ik aflossen, dan behoeft ge daarvoor geen zorgen te hebben.

»De Heere, die ons zijn Zoon geschonken heeft, en met Hem ons alle dingen wil schenken, heeft dezen kerstzegen voor u weggelegd. Het verblijdt mij, dat God mij eenmaal gebruikt heeft, om u een geestelijken kerstzegen deelachtig te doen worden, en mij nu tevens in staat stelt om daar een stoffelijken aan toe te voegen. Zoo ziet gij, dat ge niet tevergeefs op Hem gehoopt hebt, en dat

GOD ZIJN KINDEREN NIET VERLAAT.
